

14.08.2025

EM2025/83

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en år 2050-plan for udvikling af bygderne i hele Grønland senest til EM 2027. Planen skal have fokus på lige adgang til basale ydelser, infrastruktur, erhvervsmuligheder og boligstandard.
(Medlem af Inatsisartut Kuno Fencker, Naleraq)

Begrundelse:

Gennem flere årtier har bygderne i Grønland været præget af strukturel tilbagegang, udfordringer med infrastruktur, boliger og adgang til basale serviceydelser som sundhed og uddannelse. Udviklingen har ført til demografisk ubalance, fraflytning og et stigende velfærdsunderskud i yderområderne.

Det er nødvendigt at formulere en ambitiøs og langsigtet plan, der sikrer, at alle bygder frem mod 2050 udvikles på grønlandske præmisser og med lokalt ejerskab.

En 2050-plan skal blandt andet omfatte:

- Investeringer i infrastruktur (havne, veje, forsyning, telekommunikation)
- Modernisering og energirenovering af boliger
- Styrket adgang til sundhedsydelser og uddannelse
- Økonomisk udvikling med fokus på lokale erhverv, fiskeri, turisme og iværksætteri
- Brugerbetaling og lokal medfinansiering for at skabe ejerskabsfølelse
- Tydelig prioritering og etapering af investeringerne
- En finansieringsstrategi med inddragelse af offentlige, private og internationale midler

2050-planen skal sikre, at alle borgere i Grønland – uanset bopæl – har adgang til en værdig hverdag og fremtid, som bygger på bæredygtighed, lighed og lokale beslutninger.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

Ved udformning af forslaget forventes de offentlige administrative konsekvenser at svare almindeligvis til 2 årsværk af en AC-fuldmægtig, dvs. 1.000.000 kr.

Udførelse af forslagets intentioner vil herved medføre et markant investeringsbehov over perioden frem til 2050. Udgifterne kan derved forventeligt afholdes gennem flerårige investeringsplaner, statsgaranterede lån, statsmidler, internationale banker og fonde samt EU-programmer.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Selve planens udarbejdelse vil ikke medføre konsekvenser for det private erhvervsliv.

Ved udførelse af forslagets intentioner, vil der kunne skabes store udviklingsprojekter i bygderne samt betydelige muligheder for grønlandske virksomheder, særligt inden for byggeri, transport, vedligehold og forsyning. Derudover vil virksomheder, som f.eks. fiskerivirksomheder kunne drage nytte af bedre infrastruktur til effektivisering af processer m.m.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Selve planens udarbejdelse vil ikke medføre konsekvenser for borgerne.

Ved udførelse af forslagets intentioner, vil der kunne skabes forbedret adgang til boliger, sundhed, uddannelse og erhvervsmuligheder, som vil styrke bosætning, skabe arbejdspladser og mindske ulighed.